

มหัศจรรย์ 2,500 วัน

สานพลังเครือข่าย สร้างแม่และเด็กไทยสุขภาพดี

นายแพทย์ปกรณ์ ตุงคะเสรีรักษ์
ผู้ช่วยอธิบดีกรมอนามัย และผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ

การส่งเสริมสุขภาพประชาชนทุกกลุ่มวัย และการดูแลอนามัยสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

— Life Crouse Approach —

ตั้งครรภ์คุณภาพ
ลูกเกิดรอด
แม่ปลอดภัย

เด็กอายุ 0-5 ปี
มีการเจริญเติบโต
และพัฒนาการสมวัย

เด็กวัยเรียนวัยรุ่น
เข้มแข็ง แข็งแรง
และฉลาด

วัยทำงาน
สุขภาพแข็งแรง
ฉลาดรอบรู้
และเตรียมความพร้อม
เข้าสู่วัยผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุสุขภาพดี
ดูแลตนเองได้
และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับ

คุณภาพชีวิตของมนุษย์

การยุติความหิวโหย
สร้างความมั่นคงทางอาหาร
และยกระดับโภชนาการ

การสร้างหลักประกันว่า
คนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและความเป็นอยู่ที่ดี

การสร้างหลักประกันว่า
ทุกคนมีโอกาสในการศึกษาที่มีคุณภาพ
และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การบรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ

สถานการณ์สตรีและเด็กปฐมวัย

หญิงตั้งครรภ์ *** มีภาวะโลหิตจาง

ไม่เกินร้อยละ 14.0

16.31

2562

14.75

2563

14.53

2564

14.82

2565

จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่อายุครรภ์ 28-34 week มีภาวะโลหิตจาง /
จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการตรวจภาวะโลหิตจาง

Ref. HDC กระทรวงสาธารณสุข 17.06.67

ทารกแรกเกิด น้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม

ไม่เกินร้อยละ 7

6.34

2562

6.63

2563

6.39

2564

6.41

2565

6.77

2566

Ref. HDC กระทรวงสาธารณสุข 17.06.67

ทารกแรกเกิดถึง 6 เดือน กินนมแม่อย่างเดียว

ร้อยละ 50 ภายในปี 2568

23.1

MICS5

14.0

MICS6

28.6

MICS7

Ref. สำนักงานสถิติแห่งชาติ และ UNICEF

หญิงตั้งครรภ์ *** มีภาวะโลหิตจาง

*** เนื่องจากการปรับ template ใหม่ ในปี 2566

ไม่เกินร้อยละ 20

30.89

2566

32.24

2567

จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่สิ้นสุดการตั้งครรภ์ มีภาวะโลหิตจางขณะตั้งครรภ์ /
จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่สิ้นสุดการตั้งครรภ์ ที่ได้รับการตรวจภาวะโลหิตจางขณะตั้งครรภ์

Ref. HDC กระทรวงสาธารณสุข 17.06.67

พัฒนาการ และการเจริญเติบโต

เด็ก 0-5 ปี พัฒนาการสมวัย

≥ ร้อยละ 85

87.12

2562

88.12

2563

82.53

2564

85.10

2565

79.70

2566

Ref. HDC กระทรวงสาธารณสุข 27.11.66

IQ & EQ

IQ เด็กไทย (เป้าหมาย 100)

94

2554

98.2

2559

102.8

2564

Ref. กรมสุขภาพจิต

EQ เด็กไทย (เป้าหมาย 70)

45.12

2554

77.10

2559

83.40

2564

การขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพสตรีและเด็กปฐมวัย

ผ่านกลไก “มหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus สู่ 2,500 วัน”

ชุมชน ท้องถิ่น ภาคีเครือข่าย

ร่วมลงทุนและเป็นเจ้าของ
ในการดูแลหญิงตั้งครรภ์
หญิงให้นมบุตร
และเด็กอายุ 0-5 ปี

ครบถ้วน

ดำเนินการผ่านกลไกที่มีอยู่ในพื้นที่ทุกกลไก
และครบถ้วนทุกกิจกรรมสำคัญ

คุณภาพ

การดูแลคุณภาพมาตรฐาน
และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

ครอบคลุม

ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกคน
โดยไม่ทอดทิ้งกลุ่มด้อยโอกาส

มหัศจรรย์ 1000 Plus 2500 วัน

1,000 วัน

หญิงตั้งครรภ์
หญิงให้นมบุตร
เด็กแรกเกิด – 2 ปี

2,500 วัน

หญิงวัยเจริญพันธุ์
หญิงตั้งครรภ์
หญิงให้นมบุตร
เด็กแรกเกิด – 5 ปี

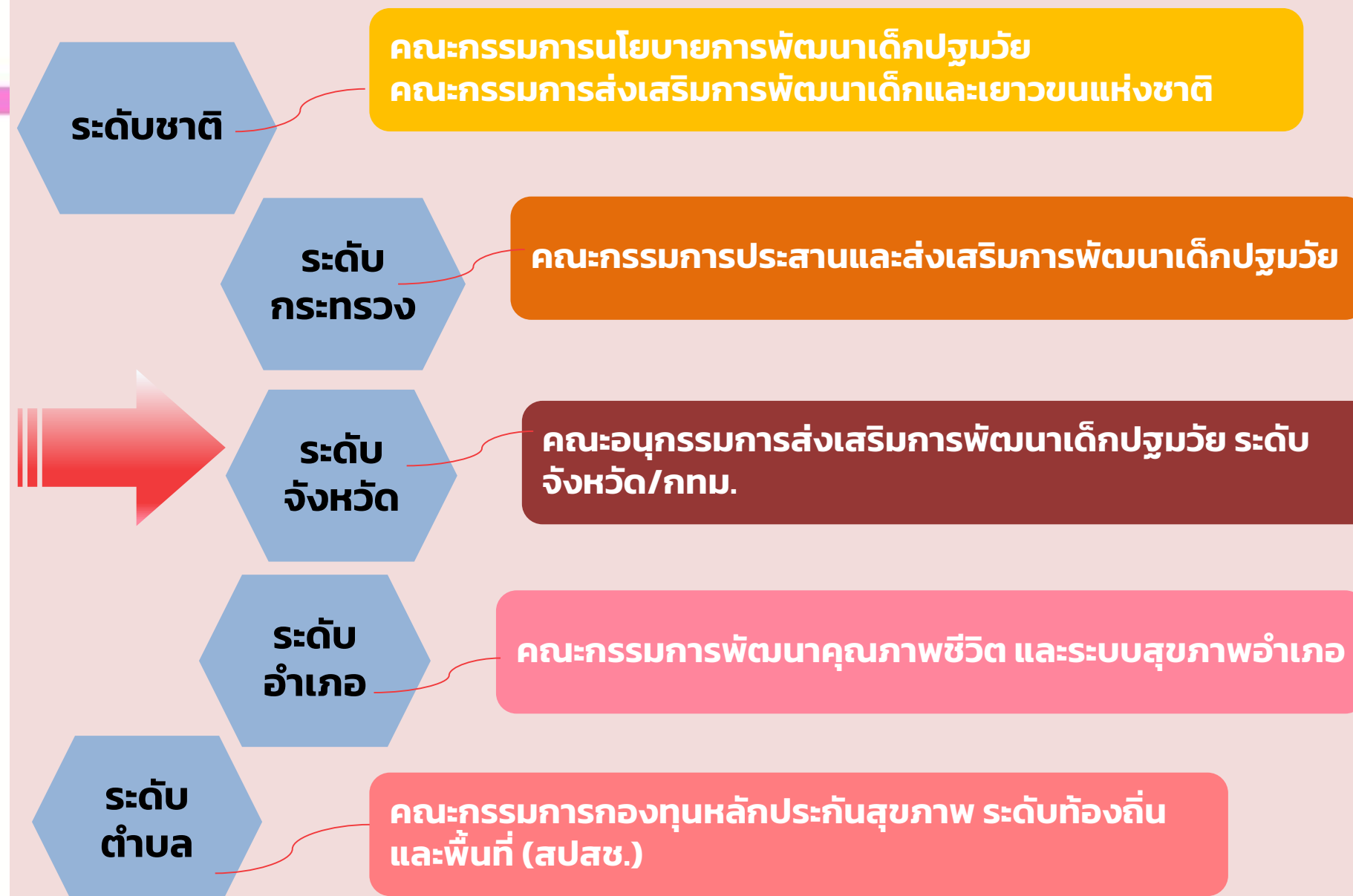
การบูรณาการความร่วมมือมือกลุ่มเด็กปฐมวัย

กลไกการขับเคลื่อน

กรอบการบูรณาการความร่วมมือมือกลุ่มเด็กปฐมวัย 6 กระทรวง (พ.ศ. 2565-2569)

1. ด้านการส่งเสริมการตั้งครรภ์อย่างมีคุณภาพ • หญิงตั้งครรภ์ได้รับบริการฝากครรภ์ครบ 5 ครั้งตามเกณฑ์	80%	2. ด้านการส่งเสริมการเจริญเติบโตเต็มศักยภาพ • เด็ก 0-5 ปี สูงดีสมส่วน	72%
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็กสมวัย • เด็ก 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย	85%	4. ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัว • ค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัว	87%
5. ด้านการส่งเสริมสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้มาตรฐาน • สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยดำเนินการได้ตามเกณฑ์มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยขั้นต้น (ระดับ C)	90%	6. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน • ร้อยละของชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดและให้บริการแก่เด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	90%
7. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าประถมศึกษา • เด็กผ่านการประเมินความพร้อมก่อนเข้าประถมศึกษา	70%	8. ด้านการพัฒนาระบบข้อมูลเด็กปฐมวัย • ระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลเด็กปฐมวัย	1 ระบบ

กรอบการดำเนินงาน ตำบลมหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus สู่ 2,500 วัน

กลไกการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ

- การขับเคลื่อนนโยบายมหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus สู่ 2,500 วัน ระดับตำบล
- การดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ/คณะทำงาน/การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายระดับตำบล ดำเนินงานตามบทบาท/ภารกิจ/ความรับผิดชอบของหน่วยงานภาคีเครือข่าย

การพัฒนาคุณภาพงานบริการ สาธารณสุขและงานบริการด้านสังคม

1. งานบริการสาธารณสุข
 - พัฒนางานคลินิกฝากครรภ์ (ANC) คุณภาพ
 - พัฒนางานคลินิกเด็กสุขภาพดี (WCC) คุณภาพ
 - รวบรวม วิเคราะห์ ค้นข้อมูล และวางแผน โครงการ/กิจกรรม
2. งานบริการด้านสังคม
 - การดูแลการใช้ความรุนแรงในเด็กและสตรี
 - การพัฒนาการเข้าถึงบริการสุขภาพและรับรู้สิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพ

การพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

- การประเมินตนเองและนิเทศติดตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
- การพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
- การศึกษาแนวทางการจัดตั้งสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 2 ปี

การมีส่วนร่วมของชุมชน และครอบครัว

ทีมพัฒนาเด็กและครอบครัวระดับตำบล

ประกอบด้วย ผู้นำ/แกนนำชุมชน, อสม., ครู, พระ, เกษตรชุมชน, ปราชญ์ชาวบ้าน และอาสาสมัครอื่นๆ ในตำบล ร่วมดำเนินการตามกิจกรรม ดังนี้

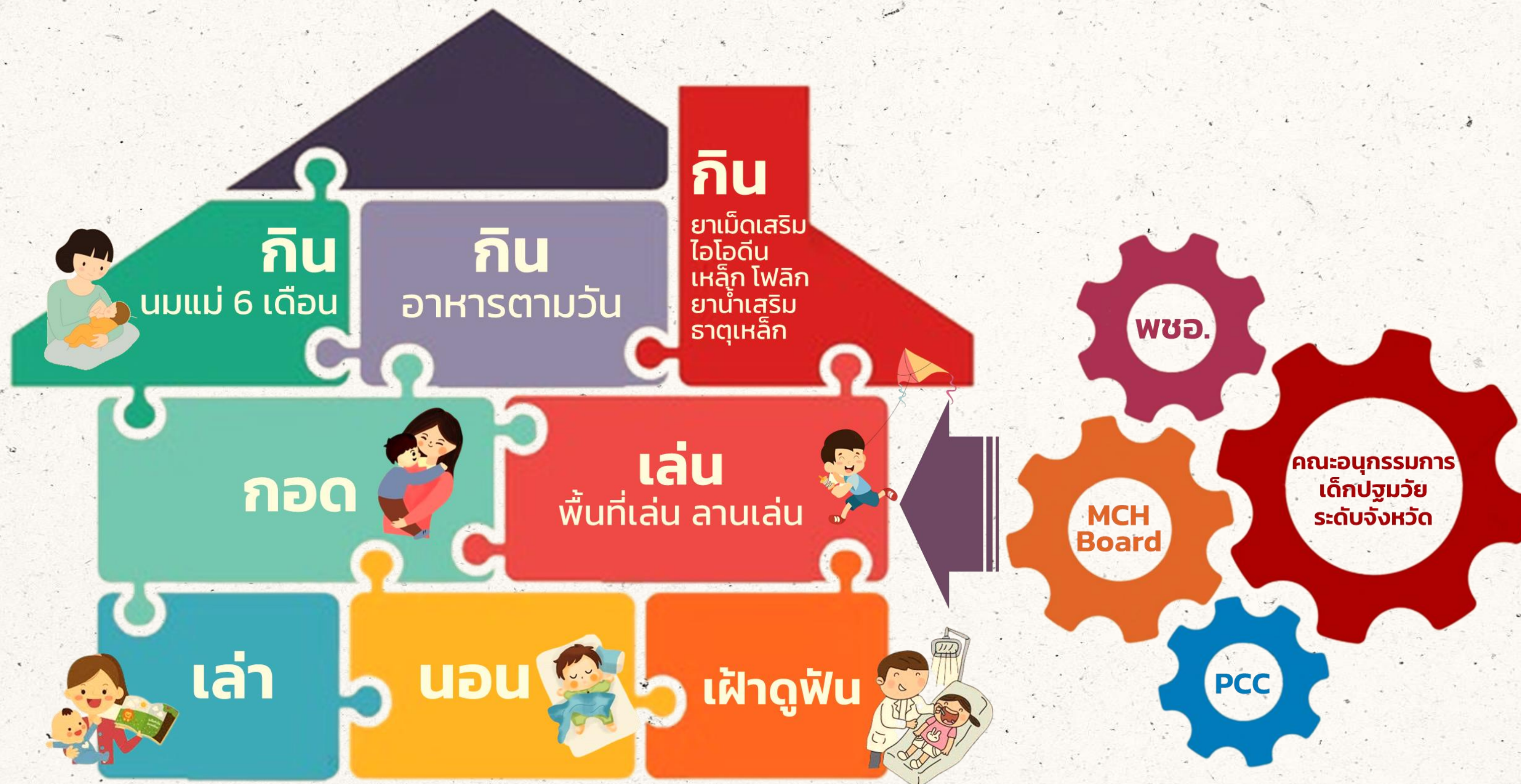
- ติดตามและดูแล
 - หญิงตั้งครรภ์
 - หญิงหลังคลอด หญิงให้นมบุตร
 - เด็กอายุ 0-5 ปี
- การเฝ้าระวัง ส่งเสริม และให้คำแนะนำ
 - พัฒนาการ
 - โภชนาการและอาหารตามวัย
 - การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
 - สุขภาพช่องปาก
 - การออกกำลังกาย
 - การนอนที่เหมาะสม
- สนับสนุนและมีส่วนร่วมดำเนินงาน
 - สุขภาพ
 - สวัสดิการทางสังคม
 - สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี

เด็กปฐมวัยมีการเจริญเติบโตเต็มศักยภาพ สูงดีสมส่วน พัฒนาการสมวัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

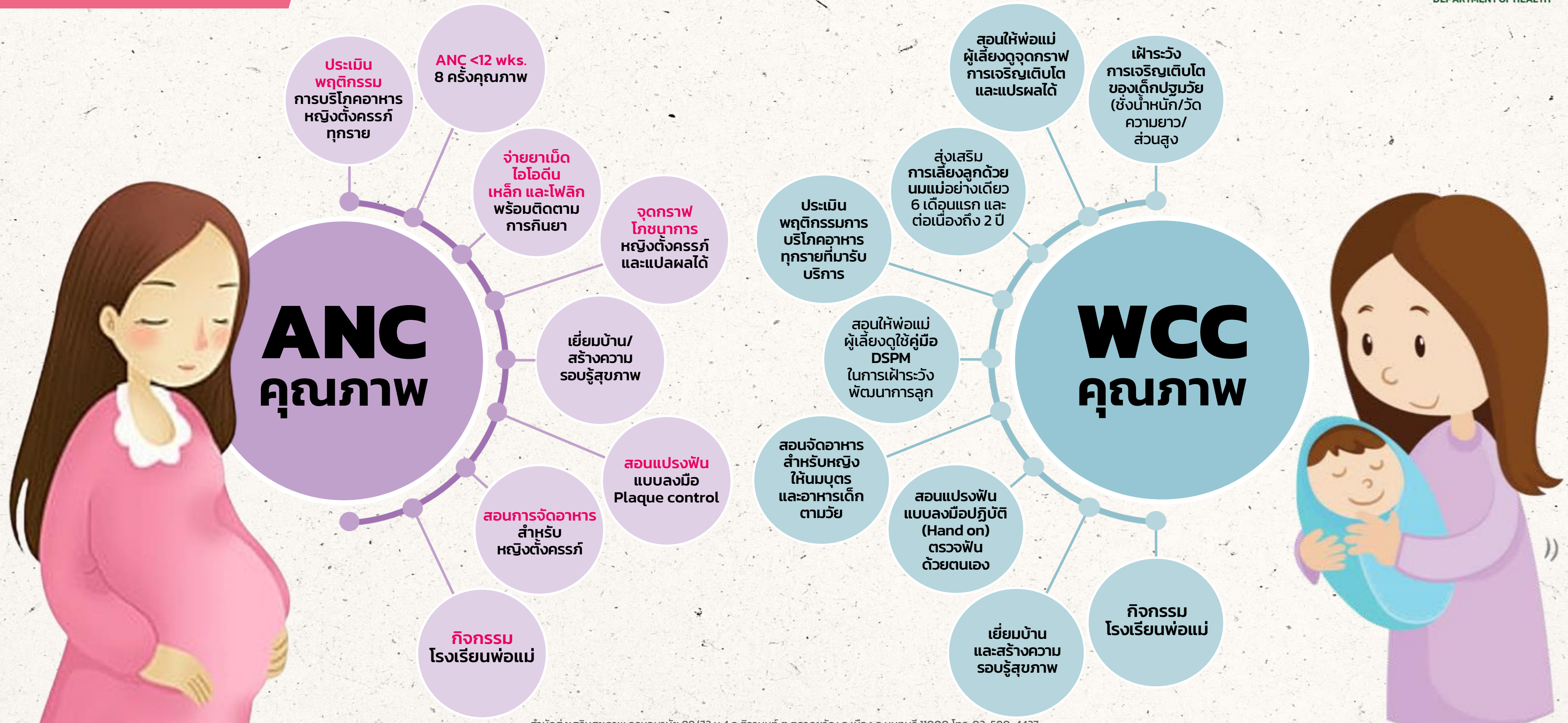
ครบถ้วน

กิจกรรมสำคัญ กิน กอด เล่น เล่า นอน ฝ้าดูฟัน

คุณภาพ

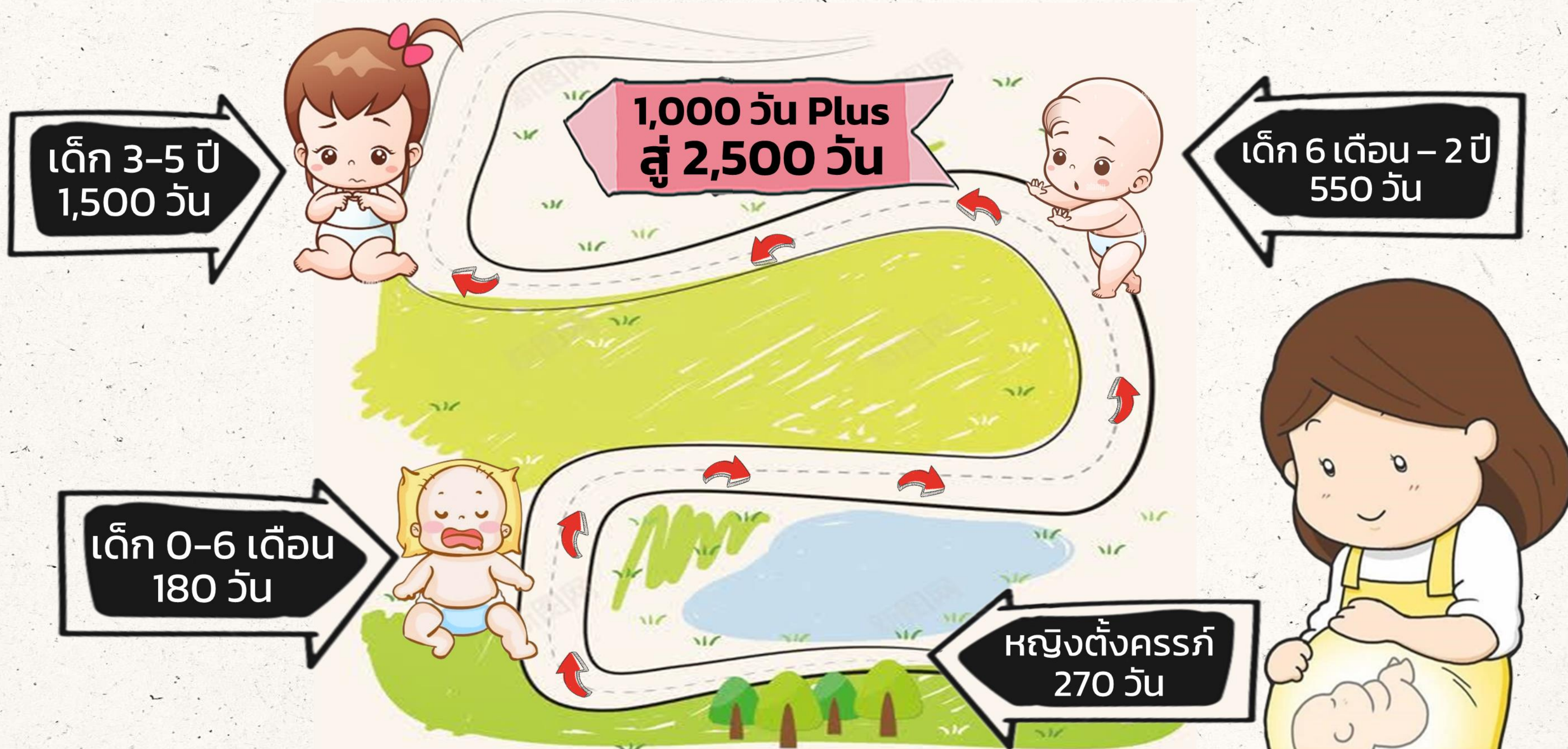
ยกระดับคุณภาพงานบริการสาธารณสุข

ครอบคลุม

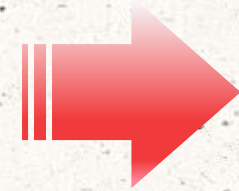
เน้นการดูแลอย่างต่อเนื่อง “Continuity”

ตลอดระยะเวลา 2,500 วัน และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

ชุมชน เครือข่ายมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ

Goal

เด็ก 0-5 ปี

**สูงดีสมส่วน
พัฒนาการสมวัย**

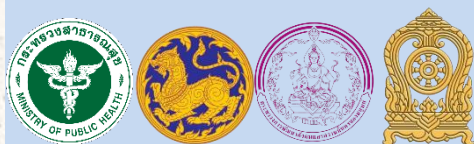
ประสานความร่วมมือ Partnership

- สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงาน
- ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพสตรีและเด็กปฐมวัย

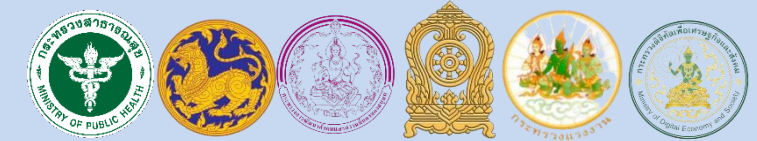

มีโครงการ/กิจกรรม
ส่งเสริมและแก้ไขปัญหาในกลุ่มสตรี
และเด็กปฐมวัย

**ชุมชนเป็นเจ้าของ
การดำเนินงานแบบต่อเนื่องและยั่งยืน**

- กำหนดมาตรการทางสังคม
- หน่วยงานภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการออกแบบการสุขเสริมสุขภาพของประชาชน

- สนับสนุนให้หญิงตั้งครรภ์และเด็กเข้าถึงบริการ
- สนับสนุนให้ นมให้หญิงตั้งครรภ์และเด็ก 0-5 ปี

- เฝ้าระวัง ติดตามการชั่งน้ำหนัก/วัดความยาวเด็กทุกคนในชุมชน
- สร้างเสริมศักยภาพ/พัฒนาบุคลากรทุกภาคส่วน ผ่านการดำเนินงานของ MCH board, Service Plan, PCC, พชอ.

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

Thank you

กรมอนามัย ส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาพดี

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข 14-15/11/2565